

**Gymnázium Aloise Jiráska, Litomyšl,
T. G. Masaryka 590**

**Dodatek č. 5
ke Školnímu vzdělávacímu programu
č. j. 97/2014/Km.**

Tímto dodatkem se mění následující části školního vzdělávacího programu:

I.

Pro 3. ročník čtyřletého gymnázia a septimu od školního roku 2022/2023 a pro 4. ročník čtyřletého gymnázia a oktávu od školního roku 2023/2024

- charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Seminář z anglického jazyka** (kapitola č. 5.2.19), kompletní charakteristika předmětu a obsah učiva je uveden v **příloze č. 1**.

II.

Pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia, konkrétně pro kvintu od školního roku 2022/2023, pro sextu od školního roku 2023/2024, pro septimu od školního roku 2024/2025 a pro oktávu od školního roku 2025/2026

- **Příloha č. 4 ke Školnímu vzdělávacímu programu č. j. 97/2014/Km.,**
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Biologie a geologie** (kapitola č. 5.2.12.2), celý vzdělávací obsah je uveden v **příloze č. 2**,
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Základy společenských věd** (kapitola č. 5.2.9.2), celý vzdělávací obsah je uveden v **příloze č. 3**,

III.

- znění **poznámky č. 7) v kapitole 4.1**, celá poznámka se nahrazuje novým zněním: „V rámci předmětu je realizována část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, integrovány 2 hodiny celkem (viz **Příloha č. 4 k ŠVP**).“
- znění **poznámky č. 6) v kapitole 4.2**, celá poznámka se nahrazuje novým zněním: „V rámci předmětu je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (viz **Příloha č. 4 k ŠVP**).“
- znění **poznámky č. 7) v kapitole 4.2**, celá poznámka se nahrazuje novým zněním: „V rámci předmětu je realizována část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (viz **Příloha č. 4 k ŠVP**).“
- znění **poznámky č. 8) v kapitole 4.2**, celá poznámka se nahrazuje novým zněním: „V rámci předmětu je realizována část obsahu vzdělávacího oboru Geologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda (viz **Příloha č. 4 k ŠVP**).“

Platnost dodatku od 1. září 2022.

Mgr. Ivana Hynková
ředitelka školy

Příloha č. 1:

5.2.19 Seminář z anglického jazyka

5.2.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

ročník	kvinta / 1. ročník	sexta / 2. ročník	septima / 3. ročník	oktáva / 4. ročník
hodinová dotace	–	–	2	2

Seminář z anglického jazyka jako volitelný předmět navazuje na vyučovací předmět Anglický jazyk, který realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G.

V rámci předmětu jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Výuka probíhá jak v běžných třídách, tak i ve specializovaných jazykových učebnách a v učebně výpočetní techniky. Dle možností je využívána jazyková laboratoř vybavená audiotechnikou.

Seminář z anglického jazyka je určen především žákům připravujícím se k maturitní zkoušce, případně těm, kteří si chtějí zdokonalit své jazykové schopnosti či složit mezinárodně uznávanou zkoušku (B2, případně C1).

Předmět rozšiřuje, upevňuje a doplňuje učivo předmětu Anglický jazyk.

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků a tomu je podřízena i výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizinci v běžných i méně běžných komunikačních situacích a diskutovat s nimi na různá témata. Žáci jsou rovněž vedeni k porozumění čtenému textu.

Zájemcům je nabízena možnost rozvíjet a uplatňovat své jazykové schopnosti v konverzačních soutěžích na různých úrovních.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Učitel umožňuje žákům osvojit si slovní zásobu nezbytnou v běžných životních situacích stejně tak jako slovní zásobu probíranou v rámci dalších tematických okruhů a komunikativních situací.
- Učitel vede žáky k samostatnému vyjadřování a soustavné přípravě na vyučování.
- Učitel prostřednictvím vhodně volených zadání umožňuje poznat smysl osvojovaných gramatických struktur pro běžný život.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel podporuje tvůrčí přístup žáků.

- Učitel vede žáky k vyhledávání informací nezbytných k řešení problémů v cizím jazyce.
- Učitel motivuje žáky k chápání významu kontroly dosažených výsledků.

Kompetence komunikativní:

- Učitel vede žáky k vyjadřování jejich myšlenek a názorů s ohledem na jazykovou vybavenost.
- Učitel vede žáky k naslouchání promluvám druhých a učí je vhodně reagovat a argumentovat.
- Učitel vede žáky k porozumění různým typům textů, obrazových materiálů.
- Učitel motivuje žáky k práci s různými informačními zdroji.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel podporuje práci v týmu.
- Učitel usiluje o příznivou atmosféru v hodinách.
- Učitel vede k respektování názorů a myšlenek jiných.

Kompetence občanské:

Učitel motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění úkolů, povinností a k odpovědnosti za domácí přípravu.

Kompetence k podnikavosti:

- Učitel učí žáky trpělivosti, rozvíjí schopnosti a prohlubuje jejich volní vlastnosti.
- Učitel navozuje pracovní atmosféru v hodinách anglického jazyka, pasivitu žáků netoleruje.
- Učitel vede žáky ke kritickému přístupu, učí je stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce.

5.2.19.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Název předmětu: Seminář z anglického jazyka		Ročník: septima / 3. ročník
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí hlavní myšlenku • pochopí záměr, názor a postoj mluvčích • postihne hlavní body • postihne podrobné informace • porozumí podrobným orientačním pokynům <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí hlavní myšlenku a základní smysl textu • pochopí záměr a názor autora nebo vypravěče postavy • porozumí postoji autora nebo vypravěče postavy • porozumí pocitům autora nebo vypravěče postavy • rozpozná hlavní body • porozumí výstavbě textu a postihne sled hlavních myšlenek • vyhledá specifické informace • vyhledá důležité podrobnosti • shromáždí specifické informace z různých částí textu • shromáždí specifické informace z více krátkých textů • porozumí podrobnostem v návodech • odhadne význam neznámých výrazů • rozpozná, zda text obsahuje relevantní informaci <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod. • popíše podrobně pracovní postup • sdělí podrobné informace a zprávy a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> • reálie zemí studovaného jazyka • politické a ekonomické postavení ve světě • stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury • vztahy s Českou republikou • literatura, významná díla a autoři • věda, technika • sport, umění • významné osobnosti, díla, úspěchy • život a tradice, rodina, vzdělávání • národní záliby a zvláštnosti • jazykové zvláštnosti a odlišnosti • média a jejich účinky na jednotlivce a společnost • aktuální události a dění většího významu • autentické materiály – tisk, rozhlas, film 	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl, já a moje sociální role nyní i budoucí)</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jak ovládnout sociální dovednosti potřebné při řešení problémů)</p> <p>Spolupráce a soutěž (jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními)</p> <p>Morálka všedního dne (jak se mohou angažovat ve prospěch druhých lidí, jak morálně jednat v praktických situacích všedního dne)</p> <p>VMEGS</p> <p>Žijeme v Evropě (vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví, být vnímavý ke kulturním rozdílům, chápat je jako obohacení života, učit se porozumět odlišnostem)</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci a možnosti zapojit se do spolupráce)</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě (srovnávací</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zformuluje dotazy a reaguje na ně • uvede potřebné detaily • vyjádří myšlenky a vztahy mezi nimi • zformuluje žádost, nabídku, stížnost, reklamaci apod. • vyjádří své názory a reaguje na názory jiných • uvede důvody pro určité názorové stanovisko a proti němu • vysvětlí a porovná výhody a nevýhody různých možností, přístupů apod. • vysvětlí běžné problémy nebo navrhne řešení problémů • zhodnotí různé návrhy řešení problémů • zdůrazní důležité myšlenky • zdůrazní důležitost událostí a zážitků z osobního hlediska • vyjádří míru pocitu • shrne a skloubí informace a argumenty (i z více zdrojů) • rozvine systematicky argumentaci • posoudí kriticky film, knihu, divadelní hru apod. <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod. • poskytne podrobné informace • shrne a skloubí informace a argumenty z více zdrojů • porovná různé alternativy • vyjádří vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami, událostmi apod. • vyjádří myšlenky, názory, přesvědčení, různou míru emocí apod. • rozvede své myšlenky a názory a podpoří je argumenty nebo příklady • zdůvodní svůj názor a přesvědčení pomocí vhodných argumentů • vyjádří a zdůvodní souhlas či nesouhlas s určitým názorem, jednáním apod. • systematicky rozvine jasnou argumentaci • uvede potřebné podrobnosti • vyjádří, v čem jsou pro něj věci, místa, události, zážitky apod. důležité • rozvine hlavní body 		<p>charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR, profily absolventů a závěrečné zkoušky)</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zdůrazní hlavní body nebo hlavní myšlenky • vysvětlí problém • zváží možné příčiny nebo následky problémů • zhodnotí různé návrhy řešení problémů • zformuluje hypotézy • požádá o ujištění, že výraz, který užil, je správný <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí, předá, ověří si a potvrdí informace • vyměňuje si informace a rady • zahájí, udržuje a ukončí rozhovor • efektivně se střídá s partnerem v komunikaci • diskutuje o problému a napomáhá vývoji diskuse • shrne, kam diskuse dospěla • vyvíjí iniciativu • účinně, pohotově klade otázky a reaguje na ně • klade doplňující otázky • komentuje a dále rozvíjí sdělení a závěry partnerů v komunikaci • komentuje a posoudí názor • reaguje na argumentaci, názor nebo hypotézu • reaguje na vyjádřené pocity • reaguje na vzniklý problém nebo situaci a podá k ní vysvětlení • uvede důvody ke stížnosti • stanoví, jaké ústupky musí on nebo partner v komunikaci učinit • získá objasnění formulací, kterými si není jist 		
Ročník: oktáva / 4. ročník		
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí hlavní myšlenku • pochopí záměr, názor a postoj mluvčích • postihne hlavní body • postihne podrobné informace • porozumí podrobným orientačním pokynům 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • The United Kingdom, Interesting places • London, the capital of the UK • Famous people of the UK • British literature, William Shakespeare • History of the UK • The town I live in and its surroundings • School and education 	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl, já a moje sociální role nyní i budoucí) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jak ovládam sociální dovednosti potřebné při řešení)</p>

<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí hlavní myšlenku a základní smysl textu • pochopí záměr a názor autora nebo vypravěče postavy • porozumí postoji autora nebo vypravěče postavy • porozumí pocitům autora nebo vypravěče postavy • rozpozná hlavní body • porozumí výstavbě textu a postihne sled hlavních myšlenek • vyhledá specifické informace • vyhledá důležité podrobnosti • shromáždí specifické informace z různých částí textu • shromáždí specifické informace z více krátkých textů • porozumí podrobnostem v návodech • odhadne význam neznámých výrazů • rozpozná, zda text obsahuje relevantní informaci <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod. • popíše podrobně pracovní postup • sdělí podrobné informace a zprávy a reaguje na ně • zformuluje dotazy a reaguje na ně • uvede potřebné detaily • vyjádří myšlenky a vztahy mezi nimi • zformuluje žádost, nabídku, stížnost, reklamaci apod. • vyjádří své názory a reaguje na názory jiných • uvede důvody pro určité názorové stanovisko a proti němu • vysvětlí a porovná výhody a nevýhody různých možností, přístupů apod. • vysvětlí běžné problémy nebo navrhne řešení problémů • zhodnotí různé návrhy řešení problémů • zdůrazní důležité myšlenky • zdůrazní důležitost událostí a zážitků z osobního hlediska • vyjádří míru pocitu • shrne a skloubí informace a argumenty (i z více zdrojů) • rozvine systematicky argumentaci • posoudí kriticky film, knihu, divadelní hru apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Transport and travelling • The problems of mankind • Basic facts about the U.S.A. • American history, literature • Famous people of the USA • Traditions, national holidays, celebrations of the year • Means of communication, learning foreign languages • Canada, the second largest country in the world • The Czech Republic, Prague • Famous people of the CR • Australia and New Zealand • Choosing a career, work and employment • Crime and punishment 	<p>problémů)</p> <p>Spolupráce a soutěž (jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními)</p> <p>Morálka všedního dne (jak se mohou angažovat ve prospěch druhých lidí, jak morálně jednat v praktických situacích všedního dne)</p> <p>VMEGS</p> <p>Žijeme v Evropě (vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví, být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, chápat je jako obohacení života, učit se porozumět odlišnostem)</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci a možnosti zapojit se do spolupráce)</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě (srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR, profily absolventů a závěrečné zkoušky)</p>
---	---	--

<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod. • poskytne podrobné informace • shrne a skloubí informace a argumenty z více zdrojů • porovná různé alternativy • vyjádří vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami, událostmi apod. • vyjádří myšlenky, názory, přesvědčení, různou míru emocí apod. • rozvede své myšlenky a názory a podpoří je argumenty nebo příklady • zdůvodní svůj názor a přesvědčení pomocí vhodných argumentů • vyjádří a zdůvodní souhlas či nesouhlas s určitým názorem, jednáním apod. • systematicky rozvine jasnou argumentaci • uvede potřebné podrobnosti • vyjádří, v čem jsou pro něj věci, místa, události, zážitky apod. důležité • rozvine hlavní body • zdůrazní hlavní body nebo hlavní myšlenky • vysvětlí problém • zváží možné příčiny nebo následky problémů • zhodnotí různé návrhy řešení problémů • zformuluje hypotézy • požádá o ujištění, že výraz, který užil, je správný <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí, předá, ověří si a potvrdí informace • vyměňuje si informace a rady • zahájí, udržuje a ukončí rozhovor • efektivně se střídá s partnerem v komunikaci • diskutuje o problému a napomáhá vývoji diskuse • shrne, kam diskuse dospěla • vyvíjí iniciativu • účinně, pohotově klade otázky a reaguje na ně 		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none">• klade doplňující otázky• komentuje a dále rozvíjí sdělení a závěry partnera v komunikaci• komentuje a posoudí názor• reaguje na argumentaci, názor nebo hypotézu• reaguje na vyjádřené pocity• reaguje na vzniklý problém nebo situaci a podá k ní vysvětlení• uvede důvody ke stížnosti• stanoví, jaké ústupky musí on nebo partner v komunikaci učinit• získá objasnění formulací, kterými si není jist		
---	--	--

Příloha č. 2: Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Biologie a geologie

Název předmětu: Biologie a geologie		Ročník: kvinta / 1. ročník
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	První pomoc <ul style="list-style-type: none"> první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách 	Výchova ke zdraví (např. formou samostatné přednášky)
<ul style="list-style-type: none"> odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy objasní stavbu a životní projevy eukaryotních a prokaryotních buněk a funkci jejich strukturálních složek 	Obecná biologie <ul style="list-style-type: none"> předmět biologie, biologické vědy, metody vědecké práce obecné vlastnosti živých organismů chemické složení buněk typy buněk (prokaryotní a eukaryotní) stavba a funkce eukaryotní buňky, příjem a výdej látek buňkou, metabolismus a množení buněk 	EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak probíhá tok energie a látek v organismech, jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí) Ch, F – organické a anorganické látky, biochemie, termodynamika, přeměny energií, záření, elektrický náboj atd.
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu rostlinného těla, stavbu a funkci rostlinných pletiv a orgánů posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla 	Morfologie cévnatých rostlin <ul style="list-style-type: none"> pletiva rostlin vegetativní orgány: kořen, stonek, list generativní orgány: květ (způsoby opylení), semeno, plod rozšiřování semen a plodů rostliny a prostředí 	EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí)
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy zhodnotí pozitivní a negativní význam virů zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním a virovým onemocněním a metody jejich léčby 	Biologie bakterií a virů <ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce prokaryotní (bakteriální) buňky přehled a význam bakterií stavba, funkce a význam virů 	EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí)
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	Protistologie <ul style="list-style-type: none"> prvoci a další jednobuněčná eukarya (stavba a funkce protist) 	

<ul style="list-style-type: none"> • objasní způsoby klasifikace organismů a vyjmenuje základní pravidla vědecké nomenklatury • odvodí hierarchii recentních organismů založenou na nejčastějších metodologických přístupech klasifikace (např. ze znalostí o evoluci organismů) 	<p>Systematická biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • taxonomie, vědecké názvosloví • přehled systému organismů 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>Systém (evoluce) a poznávání rostlin, fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • fyziologie rostlin • stélkaté rostliny: řasy, mechorosty • cévnaté rostliny – systém • rostliny a prostředí 	<p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí) Člověk a životní prostředí (čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny zániku některých druhů a jaké jsou formy jejich ochrany) F – fyzikální veličiny (teplo, tlak, elektrický náboj), vlastnosti látek (např. kapilární jevy) Ch – metabolismus sacharidů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<p>Biologie hub a lišejníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce hub • stavba a funkce lišejníků 	<p>EV Člověk a životní prostředí (čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny zániku některých druhů a jaké jsou formy jejich ochrany)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled systému (evoluce) živočichů • ontogeneze (popř. i teorie vzniku mnohobuněčnosti) • morfologie, anatomie a fyziologie živočichů • systém živočišných kmenů, poznávání významných zástupců • živočichové ve vztahu k prostředí 	<p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí) Člověk a životní prostředí (čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny zániku některých druhů a jaké jsou formy jejich ochrany)</p>

Ročník: sexta / 2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	Biologie živočichů – dokončení <ul style="list-style-type: none"> • přehled systému (evoluce) živočichů • morfologie, anatomie a fyziologie živočichů • systém živočišných kmenů, poznávání významných zástupců • živočichové ve vztahu k prostředí 	EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí) Člověk a životní prostředí (čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny zániku některých druhů a jaké jsou formy jejich ochrany)
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní typy chování živočichů 	Etologie	
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí člověka do zoologického systému a (podle předloženého schématu) popíše a vysvětlí představy o původu a evoluci člověka • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • <i>projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</i> 	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> • evoluce člověka, zařazení do systému • tkáň a soustavy (opěrná a pohybová soustava, regulační soustavy) • <i>návykové látky a bezpečnost v dopravě – mechanismus působení drog a nebezpečí při jejich zneužití</i> 	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (péče o sebe sama, celková péče o vlastní zdraví) Výchova ke zdraví Ch – organické a anorganické látky, biochemie
Ročník: septima / 3. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • <i>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</i> • <i>orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství</i> • <i>projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</i> 	Biologie člověka – dokončení <ul style="list-style-type: none"> • tkáň a soustavy (soustavy látkové přeměny, rozmnožování a ontogenetický vývoj) • <i>zdravá výživa – specifické potřeby podle věku, zdravotního stavu a profese</i> • <i>poruchy příjmu potravy</i> • <i>hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství</i> • <i>péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami</i> • <i>choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy</i> • <i>metody asistované reprodukce, její biologické aspekty</i> 	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (péče o sebe sama, celková péče o vlastní zdraví) Výchova ke zdraví Ch – organické a anorganické látky, biochemie

<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí genetiky v běžném životě • porovná významné hypotézy o původu a vývoji živých soustav na Zemi 	<p>Genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce eukaryotní buňky • molekulární a buněčné základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost (obecná genetika, mutace) • genetika člověka • genetika populací • přehled teorií o původu a vývoji života na Zemi, evoluce 	<p>M – kombinatorika a pravděpodobnost, práce s daty</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá vybrané metody identifikace minerálů • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • analyzuje různé druhy poruch v litosféře • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů 	<p>Geologie (1. část)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země • geologické procesy v litosféře: magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí, krystalizace minerálů z magmatu; zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace; metamorfní procesy – typy metamorfózy (kontaktní, regionální); deformace litosféry – mechanismus deskové tektoniky, křehká a plastická deformace geologických objektů, orogeneze, vývoj stavby pevnin a oceánů • mineralogie a petrologie – přehled hornin, minerály, vznik, ložiska, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů, krystaly a jejich vnitřní stavba • geologická historie Země – geologická období vývoje Země, změny polohy kontinentů, evoluce bioty a prostředí; geologický vývoj regionu • geologická exkurze a práce v terénu 	<p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí) Člověk a životní prostředí (jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost)</p>
Ročník: oktáva / 4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • posoudí význam a ekologické dopady těžby a zpracovatelských 	<p>Ekologie a Geologie (2. část)</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • podmínky života • organismy a prostředí • biosféra a její členění – společenstva, ekosystémy • voda – jako ekologický faktor, jako geologický činitel (geologické působení vody), povrchové vody (chemické složení, pH, hydrogeologický cyklus), podzemní vody (propustnost hornin, hydrogeologické systémy, chemické složení podzemních vod, ochrana podzemních vod) • půdy – vznik a vývoj, typy půd, význam 	<p>VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (životní prostředí a udržitelný rozvoj)</p> <p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí (jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí) Člověk a životní prostředí (jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost)</p>

<p>technologií v daném regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivní využívání druhotných surovin v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> interakce mezi přírodou a společností – nerostné suroviny a problémy jejich těžby, přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny 	<p>Životní prostředí regionu a České republiky (současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR)</p> <p>Z – životní prostředí (krajina, globální problémy, udržitelný život, ochrana přírody atd.), regiony</p>
--	--	--

Příloha č. 3: Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy společenských věd

Název předmětu: Základy společenských věd		Ročník: kvinta / 1. ročník
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> klasifikuje obsah společenských věd porovná různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování identifikuje význam paměti pro život člověka charakterizuje lidské myšlení a demonstrovuje jeho podíl na rozvoji člověka uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení, orientuje se ve své osobnosti, potřebách a emocích uveče příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka objasní základní psychologické pojmy charakterizuje psychické jevy ilustruje postupy sebeprosazování ve skupinovém a společenském životě charakterizuje úlohu komunikace ve vztazích mezi jednotlivci i skupinami porozumí problematice specifík a chyb sociální percepce vymezi základní temperamentové a charakterové rysy osobnosti charakterizuje motivační vlastnosti osobnosti charakterizuje speciální schopnosti, nadání a talent objasní novější pojetí pojmu inteligence porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezi, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách využívá získané poznatky při sebeprosazování, poznávání druhých lidí, při volbě profesní orientace 	<p>Definice vědy, charakteristika společenskovědních oborů</p> <p>Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> obecná psychologie podstata lidské psychiky (vědomí, psychické jevy, procesy, stavy, vlastnosti) vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách života <i>změny v období adolescence – tělesné, duševní, společenské, hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů</i> osobnost člověka charakteristika osobnosti typologie osobnosti <i>způsoby sebereflexe a kontroly emocí</i> <i>zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnutí, důsledky stresu v oblasti fyzického, sociálního a duševního zdraví</i> <i>civilizační choroby</i> a jejich projevy <ul style="list-style-type: none"> učení a poznávání okolního světa význam celoživotního učení a sebevýchovy psychologie v každodenním životě (rozhodování v životních otázkách, náročné životní situace) <ul style="list-style-type: none"> <i>modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování</i> 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (předcházení zátěžovým situacím, celková péče o vlastní zdraví) Sociální komunikace (rozumějící komunikace) Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky) Spolupráce a soutěž (jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj, jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky)</p> <p>VMEGS Globalizační a rozvojové procesy (člověk jako jedinec v globálním kontextu) Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce)</p> <p>MuV Psychosociální aspekty interkulturality (jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority)</p> <p>MeV Média a mediální produkce (lidé v médiích a jejich práce) Účinky mediální produkce a vliv médií (předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • využívá poznatků psychologie v každodenním životě • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • objasní jednotu tělesného i psychického zdraví • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat 	<ul style="list-style-type: none"> • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) • rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasná ukončení těhotenství • systém psychologického poradenství • člověk v interpersonálních vztazích • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích • psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci 	<p>Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události • živelní pohromy • únik nebezpečných látek do životního prostředí a jiné mimořádné události • první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel • sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace 	<p>Výchova ke zdraví (např. formou přednášky s požárním cvičením)</p> <p>OSV Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p>
Ročník: sexta / 2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí celospolečenskou podstatu člověka • vymezí základní sociologické pojmy • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních a neformálních vztazích • citlivě a konstruktivně řeší případné neshody a konflikty s druhými lidmi • charakterizuje úlohu komunikace ve vztazích mezi jednotlivci i skupinami • porozumí problematice specifík a chyb sociální percepce 	<p>Sociologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura oboru • sociologický výzkum • společenská podstata člověka (význam začlenění jedince do sociálních vazeb) • socializace jako základní proces • mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích, způsoby komunikace • kultura jako způsob života • sociální struktura společnosti 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jaká/jaký chci být a proč, můj vztah k lidem) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúspěšnému nátlaku, já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného, jak se ovládám při řešení problémů) Sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin • porozumí pojmu socializace a jeho významu pro život lidského jednotlivce • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině i větších sociálních celcích • určí zvláštnosti malých sociálních skupin • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin • na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • rozliší pojmy veřejnost a veřejné mínění • objasní sociálně patologické chování • orientuje se v problematice davů a kolektivního jednání • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost • aplikuje různé přístupy k prevenci a trestání kriminality • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním a společenském vývoji • rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • <i>projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte</i> • <i>posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění</i> • <i>uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků</i> • projevuje etické postoje v rámci rodiny • <i>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</i> • identifikuje vztah přírodního a kulturního • odliší volný čas a životní styl 	<ul style="list-style-type: none"> • sociální útvary • společenské instituce • sociální nerovnost • sociální mobilita • jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) • sociální fenomény a procesy • rodina, práce, životní prostředí, masmedia <ul style="list-style-type: none"> • <i>vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem</i> • <i>partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče</i> • <i>rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině</i> • <i>rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů</i> • <i>modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost, sebepoznání, sebeúcta</i> • společenské problémy (kriminalita, nezaměstnanost, deviance) • extremismus • globální problémy lidstva • jedinec ve sféře práce a organizace • masmedia a jejich role ve společnosti 	<p>Morálka všedního dne (jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem, moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí)</p> <p>Spolupráce a soutěž (jak fungovat jako člen skupiny a komunity)</p> <p>VMEGS</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy (globalizace a kulturní změny)</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu)</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě (proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání)</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>MuV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů (jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu, jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus)</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality (jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní)</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů)</p> <p>MeV</p> <p>Mediální produkty a jejich významy (výrazové prostředky typické pro konkrétní média)</p> <p>Uživatelé (co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti)</p> <p>Účinky mediální produkce a vliv médií (vlivy celospolečenské a kulturní)</p> <p>Role médií v moderních dějinách (co to je masová společnost, význam northcliffovské revoluce)</p>
--	---	---

Ročník: septima / 3. ročník

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem právo v objektivním a subjektivním významu, právní stát objasní v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami orientuje se v právní síle normativních právních aktů, v právním řádu ČR rozlišuje prameny práva popíše proces navrhování a přijetí zákonů rozlišuje platnost a účinnost právních norem orientuje se ve Sbírce zákonů odůvodní účel sankcí při porušení právní normy 	<p>Úvod do studia práva</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem právo právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo prameny práva znaky a faktory ovlivňující dodržování práva právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům zákonnost právní řád ČR jeho uspořádání systém právních odpovědí, druhy právních norem smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv legislativa orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese účel a průběh občanského soudního řízení orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (věnovat pozornost morálnímu jednání a interpretaci etických fenoménů ve vlastním jednání)</p>
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v Ústavě ČR rozlišuje zákonodárnou, výkonnou a soudní moc objasní pravomoci a povinnosti prezidenta ČR orientuje se ve volbě prezidenta ČR objasní proces ustanovení vlády, pravomoci a povinnosti vlády orientuje se ve volebním systému ČR (do PS ČR, Senátu ČR, zastupitelstev krajů a obcí) ovládá užívání státních symbolů uvede příklady základních lidských práv a jejich ochrany uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují 	<p>Ústavní charakteristika ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem ústavní právo parlament ČR prezident ČR vláda ČR volební systém ČR státní symboly ČR a jejich užívání Listina základních práv a svobod veřejný ochránce práv 	
<ul style="list-style-type: none"> objasní základní principy, kterými se řídí soudy definuje pravomoci Ústavního soudu ČR orientuje se v systému soudů a jejich pravomocí definuje pravomoci notářů a Notářské komory ČR objasní působnost státních zastupitelství a zná soustavu státních zastupitelství 	<p>Právní instituce</p> <ul style="list-style-type: none"> soudy – soudní moc a její výkon Ústavní soud ČR soustava obecných soudů, činnost soudů notářství – postavení a působnost státní zastupitelství – postavení a působnost 	

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v občanském zákoníku, zná subjekty občanského práva • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady a vysvětlí, jaké má fyzická osoba právní způsobilosti • dokáže posoudit platnost právního úkonu • rozlišuje osoby v přímé a pobočné řadě • definuje, co je to domácnost, a uvede příklad • rozdělí právnické osoby dle Obz. • orientuje se v třídění věcí • rozlišuje zastoupení přímé a nepřímé • sepíše plnou moc • ví, jak se domoci ochrany osobnosti dle Obz. • určí druhy vlastnictví a popíše způsoby nabytí vlastnictví a právo a povinnosti, které plynou z vlastnického práva • rozezná principy při dělení společného jmění manželů jak za trvání manželství, tak po skončení manželství • definuje, co patří do společného jmění manželů • rozlišuje, co je věcné břemeno, právo zadržování, zástavní právo • rozlišuje, co je restituce a mimosoudní vypořádání • orientuje se v problematice prodeje bytových a nebytových prostor • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů 	<p>Občanské právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezení pojmu • právní úprava • subjekty občanského práva <ul style="list-style-type: none"> • osoby blízké domácnosti • domácnost • právnické osoby • třídění věcí • zastoupení <ul style="list-style-type: none"> • ochrana osobnosti • věcná práva • jednotlivé druhy vlastnictví • katastr nemovitostí • neoprávněná stavba <ul style="list-style-type: none"> • věcná břemena • právo zadržovací • zástavní právo • restituce • prodej bytových a nebytových prostor 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje dědění ze zákona a ze závěti • navrhne sepsání poslední vůle zůstavitele • objasní základní principy pro vydědění 	<p>Dědické právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • dědění ze zákona a ze závěti • neopomenutelní dědicové • vydědění, odmítnutí dědictví 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v druzích smluv, které upravuje Obz. • určí náležitosti jednotlivých smluv • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek • dovede sepsat kupní, darovací smlouvu, smlouvu o dílo • posoudí, v kterých případech lze odstoupit od smlouvy 	<p>Závazkové právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik, změna, zánik, druhy, zajištění závazkových vztahů • druhy smluvních typů – kupní smlouva, darovací smlouva, pojistná smlouva, nájemní smlouva, smlouva o dílo, směnná smlouva 	

<ul style="list-style-type: none"> • dovede hájit své spotřebitelské zájmy – uplatněním reklamace • orientuje se v základním vymezení zákona o rodině • orientuje se v základních právech a povinnostech mezi rodiči a dětmi • orientuje se ve způsobech uzavření manželství a v podmínkách, které se musí splnit při uzavření manželství • sepíše Návrh o zrušení manželství a zná způsoby zrušení manželství • objasní pojem rodičovská zodpovědnost • orientuje se v problematice určování otcovství • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce • rozlišuje ochrannou a ústavní výchovu • rozlišuje adopci a pěstounskou péči • posoudí rozdíl mezi opatrovnictvím a poručnictvím • vysvětlí problematiku registrovaného partnerství 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana spotřebitele <p>Rodinné právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezení pojmu • vznik, zánik a neplatnost manželství • práva a povinnosti manželů • vyživovací povinnosti • náhradní výchovné prostředí • vztahy mezi rodiči a dětmi • určování otcovství • sociálně právní ochrana dětí • Úmluva o právech dětí • metody asistované reprodukce, její etické, psychosociální a právní aspekty • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života <ul style="list-style-type: none"> • registrované partnerství 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (porozumět sociální skupině, v níž žák žije)</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vymezení pracovního práva • orientuje se v pramenech pracovního práva • rozezná základní pracovněprávní vztahy • uvede definici subjektů pracovněprávních vztahů a jejich práva a povinnosti • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • objasní práva a povinnosti zaměstnance • uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • sepíše žádost o rozvázání pracovního poměru • orientuje se v jednotlivých způsobech a podmínkách pro rozvázání pracovního poměru • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • rozumí pojmu odstupné, pracovní kázeň • orientuje se v rozdílech mezi dohodou o provedení práce a pracovní činností • sepíše jednotlivé dohody • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, 	<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem pracovní právo • prameny pracovního práva • pracovněprávní vztahy • subjekty pracovněprávních vztahů <ul style="list-style-type: none"> • právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) • pracovní kázeň • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba a doba odpočinku, pracovní neschopnost, mzda a náhrada mzdy, minimální mzda, odměny) • dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr • právní opatření na úseku nezaměstnanosti • zvláštní podmínky žen a mladistvých • péče o pracovníky • zásady bezpečnosti práce a ochrana zdraví při práci • odpovědnost za škodu • pracovní úraz a odškodnění 	<p>OSV Sociální komunikace (moje hodnoty a moje sociální role současné a budoucí – zaměstnanec, trh práce)</p> <p>Člověk a svět práce – pracovněprávní vztahy</p>

<p><i>používá adekvátní pracovní pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu</i> • rozpozná postihy při nedodržování bezpečnosti práce • rozlišuje jednotlivé odpovědnosti za škodu jak na straně zaměstnavatele, tak zaměstnance • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek • orientuje se v problematice kolektivních smluv, <i>objasní funkci odborů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ekologická hlediska práce</i> • <i>odborní, kolektivní vyjednávání, kolektivní smlouva</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje rozdíl mezi trestním právem procesním a hmotným • objasní základní principy trestního práva • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje mezi objektivní a subjektivní stránkou trestného činu • definuje, kdo je pachatel trestného činu • <i>uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost</i> • orientuje se ve vývojových stádiích trestného činu • objasní pojem nutná obrana a krajní nouze • navrhne, jaký by měl být trest • orientuje se v druzích trestných činů • rozlišuje členění věznic podle intenzity ochrany a charakteru věznic • vysvětlí ochranná opatření • rozhoduje se podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet 	<p>Trestní právo – hmotné</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem trestní právo • prameny trestního práva • pojem trestný čin a jeho znaky • kritéria nebezpečnosti činu pro společnost • klasifikace škod • objektivní a subjektivní stránka trestného činu • okolnosti vylučující protiprávnost • formy trestné činnosti • tresty • zvláštní ustanovení o stíhání mladistvých • <i>sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami</i> • <i>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání</i> • <i>autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika</i> 	<p>Výchova ke zdraví</p>

Ročník: oktáva / 4. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • ve svém jednání respektuje platné právní normy 		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem filozofie • objasní vznik a vývoj filozofie, podstatu filozofického tázání • porovná východiska filozofického myšlení, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • provede zamyšlení nad vztahem filozofie a speciálních věd • charakterizuje základní filozofické disciplíny • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život společnosti, ale i možná rizika jejich zneužití 	<p>Úvod do filozofie</p> <ul style="list-style-type: none"> • předmět filozofie, podstata filozofie • základní filozofické otázky • vztah filozofie a mýtu, filozofie a náboženství, filozofie a umění • ideologie, politika, světový názor • vztah filozofie a vědy • filozofické disciplíny teoretické a praktické (ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, kosmologie, axiologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin) 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení, prožívání, porozumění vlastní jedinečnosti) Morálka všedního dne (hodnotové žebříčky, hodnocení morálky vlastního jednání, rozlišení mezi dobrem a zlem)</p> <p>VMEGS Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny: křesťanství, demokracie, právo, věda, umění, filozofie apod.)</p> <p>MuV Psychosociální aspekty interkulturality (změna a zlepšování porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství a světového názoru)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a charakterizuje hlavní filozofické směry v období antiky, středověké filozofie, renesance, novověku, 19. a 20. století • uvede klíčové představitele těchto směrů a jejich filozofické názory • porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách filozofického myšlení • zasadí filozofickou tematiku do širšího kulturního a historického kontextu doby 	<p>Kapitoly z dějin filozofického myšlení – klíčové etapy a směry</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientální filozofie – starověká indická a čínská filozofie • antická filozofie (předsokratikové, klasická filozofie, Platon, Aristoteles, helénská filozofie) • středověká filozofie (středověká patristika a scholastika) • renesanční filozofie • novověká filozofie (senzualismus, racionalismus, empirismus, Bacon, Descartes, Berkeley, Locke) • filozofie osvícenectví (Voltaire, Rousseau, encyklopedisté, osvícenectví v Německu a v Anglii) • hlavní filozofické směry 19. a 20. století (pozitivismus, pragmatismus, neotomismus, voluntarismus, existencialismus, fenomenologie, postmodernismus atd.) 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (mé chování, mé myšlení, můj vztah k lidem) Morálka všedního dne (morálka ve vztahu k sobě, ostatním kulturám, k přírodě, morální dilemata doby, ve které žiji)</p> <p>VMEGS Žijeme v Evropě (významní Evropané – mozaika světově významných představitelů evropské kultury, vědy, politiky, jejich vliv na českou kulturu, vědu a politiku)</p> <p>MuV Psychosociální aspekty interkulturality (jak je možné změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí smysl ontologické diference „bytí“ a „jsoucnost“ • vysvětlí, jak se ve vývoji filozofie a vědy měnilo chápání pojmu 	<p>Člověk ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápání pojmu příroda ve vývoji filozofie • problematika člověka v dějinách filozofie a v současnosti 	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (mé chování,</p>

<p>příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje na příkladech vybraných osobností základní způsoby uchopení problematiky člověka • rozlišuje významné náboženské systémy • identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti • rozezná projevy sektářského myšlení • posuzuje lidské chování z hlediska etických norem a svědomí jedince, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a v diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí • rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci 	<p>(starověk, středověk, renesance, novověk, 19. a 20. století, současnost)</p> <ul style="list-style-type: none"> • víra v lidském životě (podoby víry, znaky náboženské víry, církve, sekty) 	<p>mé myšlení, můj vztah k lidem) Sociální komunikace (pozitivní komunikace, vyváženost pozitivních a negativních výroků) VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (lidská práva ve světě, kulturní nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji) MuV Základní problémy sociokulturních rozdílů (podstata multikulturalismu, příčiny, které způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost) Psychosociální aspekty interkulturality (možnosti zlepšení porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.) EV Člověk a životní prostředí (jak ovlivňuje člověk prostředí od počátku své existence po současnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná historické a současné typy států (forem vlády) • uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí veřejného života • vyloží podstatu parlamentních a komunálních voleb, na příkladech ilustruje formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu • porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • obhájí lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • vysvětlí funkci ombudsmana a popíše okruhy problémů, s nimiž se na něj může občan obracet • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života 	<p>Občan ve státě a mezinárodní vztahy (politologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • teorie státu, definice, znaky a funkce státu, formy státu, státní občanství • principy a podoby demokracie, občanská práva a povinnosti, • podstata občanské společnosti (její instituce, subjekty, politický život ve státě) • volby, volební systémy, úřady • Ústava jako nejvyšší zákon státu – přehled základních ustanovení, Listina základních práv a svobod ČR • lidská práva ve světě, Evropě a ČR • zakotvení lidských práv v dokumentech • porušování a ochrana lidských práv • funkce ombudsmana • státní moc výkonná, zákonodárná, soudní, kontrola státní moci, proces tvorby a schvalování zákonů • právní základy našeho státu • ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných ideologií • evropská integrace – podstata a význam, Evropská unie – význam, proces integrace, orgány EU 	<p>VMEGS Žijeme v Evropě (evropský integrační proces) Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (chudoba, bohatství, populační vývoj, zdraví, vzdělání v globálním kontextu, životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj, lidská práva v rozděleném světě)</p> <p>MuV Psychosociální aspekty interkulturality (předsudky, stereotypy, xenofobie) Základní problémy sociokulturních rozdílů (soužití sociokulturních skupin, multikulturalismus)</p> <p>EV</p>

<p>upravuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky státní moci, rozliší a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • popíše a analyzuje vývoj ústavnosti v českých zemích • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • objasní důvody evropské integrace – posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU, uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby uplatňovat svá práva v rámci EU • posoudí význam integrace pro vývoj Evropy • vysvětlí činnost a funkce EK a EPa porovná s orgány státní moci ČR • orientuje se v dalších významných mezinárodních institucích a organizacích, uvede příklady jejich činností a význam pro chod světového společenství • zhodnotí význam zapojení ČR do mezinárodních institucí • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotná evropská měna • mezinárodní spolupráce – důvody významu a výhody • významné mezinárodní organizace a společenství • RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti • proces globalizace, příčiny, projevy, důsledky, globální problémy 	<p>Člověk a životní prostředí (příčiny a důsledky globálních ekologických problémů)</p> <p>MeV Role médií v moderních dějinách (vliv médií na formování našich představ o dění ve společnosti) Uživatelé (formulace názorů) Mediální produkty a jejich významy (rozbor aktuálního zpravodajství)</p> <p>OSV Morálka všedního dne (moje hodnoty, angažovanost ve prospěch druhých)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace</i> 	<p>Trh práce a profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese</i> 	<p>Člověk a svět práce</p> <p>VMEGS</p>

<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka • vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy 	<p>(profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, studium v Evropě, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání • osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus • dokumentace pro přijímací řízení 	<p>Žijeme v Evropě (integrační proces) Vzdělávání v Evropě a ve světě (mobilita ve vzdělávání, vzdělávací politika a programy v EU) OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (znám sám sebe, umím odhadnout své schopnosti) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (posouzení organizačních schopností a dovedností, jak zvládám řešení problémů) Spolupráce a soutěž (osobnostní předpoklady pro spolupráci, přijímání názorů druhých) Komunikace (prezentace získaných informací) Sociální komunikace (moje hodnoty a moje sociální role současné a budoucí – zaměstnanec, trh práce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky • analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu 	<p>Tržní ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky • ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání • marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury 	<p>Člověk a svět práce</p> <p>MeV Mediální produkty a jejich významy (rozbor aktuálního zpravodajství) Uživatelé (formulace názorů) OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (znám sám sebe, umím odhadnout své schopnosti) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (posouzení organizačních schopností a dovedností, jak zvládám řešení problémů) Spolupráce a soutěž (osobnostní předpoklady pro spolupráci, přijímání názorů druhých)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu 	<p>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</p> <ul style="list-style-type: none"> • fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava • monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční 	<p>Člověk a svět práce</p> <p>MeV</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění objasní funkci podpory v nezaměstnanosti objasní funkci úřadů práce a personálních agentur vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů 	<p>platební bilance, HDP</p> <ul style="list-style-type: none"> sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti 	<p>Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv médií na každodenní život)</p> <p>OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (odhadují své možnosti v rozhodování a při volbě) Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozumím sám sobě)</p>
<ul style="list-style-type: none"> objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky, leasing) uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního listku rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč 	<p>Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN pojištění 	<p>Člověk a svět práce</p> <p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (odhadují své možnosti)</p>

<ul style="list-style-type: none">• <i>vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení</i>• <i>vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN</i>• <i>vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby</i>		
--	--	--